

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในการดำเนินงานเครือข่ายหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบแบบสอบถาม
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธาน/ตัวแทนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียนในจังหวัดสุรินทร์ ปี 2549 จาก 14 อำเภอ 3 กิ่ง/อำเภอ จำนวน 901 กลุ่ม ะ ละ 1 ราย รวม 901 ราย

1.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง หากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง ของ Taro Yamane (Yamane 1973 อ้างถึงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2548 : 43) ที่มีค่าความ คลาดเคลื่อน 0.05 ดังนี้

สูตร	n	=	$\frac{N}{1 + N(e)^2}$
โดยที่	n	=	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	จำนวนประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (Sampling error) = 0.05
แทนค่าสูตร	n	=	$\frac{901}{1 + 901(0.05)^2}$
ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่าง		=	277 คน

จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 277 ราย จาก 14 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ ซึ่งแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีหาสัดส่วนร้อยละของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ของแต่ละอำเภอ แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ต้องการ ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสุรินทร์

ที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี 2549	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	เมืองสุรินทร์	181	55
2	กาบเชิง	31	11
3	ปราสาท	43	14
4	บัวเชด	28	8
5	ลำดวน	21	6
6	สังขะ	35	11
7	ศรีขรภูมิ	48	14
8	ลำโรงาบ	68	22
9	สนม	47	14
10	ท่าตูม	63	19
11	ชุมพลบุรี	31	8
12	รัตนบุรี	66	19
13	จอมพระ	48	14
14	พนมดงรัก	14	6
15	ศรีณรงค์	15	6
16	เขวาสินรินทร์	130	39
17	โนนนารายณ์	32	11
รวม		901	277

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม (Questionnaire) ขึ้นโดยอาศัย แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนได้นำแบบสอบถามการวิจัยของบุคคลอื่นมาปรับใช้เป็นแนวทาง เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อใช้สอบถามประธาน/ตัวแทน ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสุรินทร์ โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดสุรินทร์ โดยผู้ตอบจะเลือกกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างคำว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” แล้วนำมาตรวจเฉลยค่าคะแนนตามเกณฑ์ดังกล่าว

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการคาดหวังผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่า ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง คาดหวังผลประโยชน์น้อย หรือไม่คาดหวังผลประโยชน์เลย

ระดับ 2 หมายถึง คาดหวังผลประโยชน์ปานกลาง

ระดับ 3 หมายถึง คาดหวังผลประโยชน์ทุกครั้งหรือมาก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในการดำเนินงานของเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการประชุม การมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์กำหนดค่า ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย หรือไม่มีส่วนร่วมเลย

ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมทุกครั้งหรือมาก

ตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การดำเนินงานเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์

2.2 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบ ขอคำแนะนำ

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้รับการแนะนำและแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาอีกครั้ง เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามฉบับจริงไปทดลองใช้ (Try Out) กับประธาน/ตัวแทน กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนวิเคราะห์หาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.887

2.5 นำแบบสอบถามฉบับจริง ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัย จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

4.1.1 ร้อยละ

4.1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือหาค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ ,2538:200)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน

4.3.1 Eta square ใช้หาความสัมพันธ์ ตัวแปรเพียงด้านเดียว ที่มีข้อมูล

สามารถคำนวณได้ ในกรณีนี้ใช้กับการหาความสัมพันธ์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล กับ การมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในการดำเนินงานของเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ 5 ด้าน ที่มีค่าข้อมูลอันตรภาค สามารถคำนวณได้

4.3.2 สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson product moment correlation; Coefficient r_{xy})

ใช้วัดความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองด้านที่มีข้อมูลสามารถคำนวณได้ ในกรณีนี้ใช้กับตัวแปรต้นเรื่องความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ และการคาดหวังผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ กับ การมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในการดำเนินงานของเครือข่ายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ 5 ด้าน ที่มีค่าข้อมูลอันตรภาค สามารถคำนวณได้

4.3.3 การแปลความหมายข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ ดังนี้

1) ตอนที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์ ความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสุรินทร์ กับ การมีส่วนร่วมของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP โดยการให้คะแนน มีความหมาย ดังนี้

ตอบ ถูก มีค่าคะแนน 1 คะแนน

ตอบ ผิด มีค่าคะแนน 0 คะแนน

การแปลความหมายระดับความรู้เกี่ยวกับเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ตอบถูก 9 – 10 คะแนน ระดับสูงมาก

ตอบถูก 7 – 8 คะแนน ระดับสูง

ตอบถูก 5 – 6 คะแนน ระดับปานกลาง

ตอบถูก 0 – 4 คะแนน ระดับต่ำ

2) ตอนที่ 3 และ 4 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.00 ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.67 – 2.33 ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.66 ระดับน้อย

2) ค่าสัมพัทธ์ของ Eta square (Eta : η) แปลความหมาย ดังนี้

(1) ค่า η ระหว่าง 0.70 ถึง 1.00 หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมาก เท่ากับร้อยละ 70 ถึง 100

(2) ค่า η ระหว่าง 0.40 ถึง 0.69 หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันปานกลาง เท่ากับ ร้อยละ 40 ถึง 69

(3) ค่า r ระหว่าง 0.00 ถึง 0.39 หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันต่ำ เท่ากับ ร้อยละ 0 ถึง 39

3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) แปลความหมายระดับความสัมพันธ์ ดังนี้

(1) ค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.81 ถึง 1.00 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันอยู่ในระดับสูงสุด

(2) ค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.61 ถึง 0.80 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับสูง

(3) ค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.41 ถึง 0.60 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับปานกลาง

(4) ค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.40 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ

(5) ค่า r_{xy} อยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 0.19 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำมาก

(6) ค่า r_{xy} เป็นลบ หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน